

Mijn vondst, mijn beeld

THEMA-OVERZICHT

ESSENTIE VAN HET THEMA

Beelden vertellen meer dan teksten of geluiden. We worden meer dan ooit omringd door beelden. Wat de prehistorie betreft zijn er geen beelden beschikbaar. We beschikken niet over tekeningen, boeken, computers of foto's. Toch proberen archeologen een beeld te schetsen van deze tijd op basis van de sporen, denk aan grondsporen (haardkuilen, vuurplaatsen, waterputten, sporen van paaltjes) en spullen (potten, botten, plantenresten, en ga zo maar door).

De spullen vertellen verhalen en met deze verhalen samen kun je een beeld schetsen van het leven in de prehistorie. Door kijken, voelen, horen, ruiken en zelfs proeven kunnen de spullen beelden oproepen, maar hiervoor is ook fantasie, inleving en logisch denken noodzakelijk. Met fantasie, inleving en logisch argumenteren kan het verleden misschien wel tot leven komen.

De onderzoeksvraag die in deze lessenserie centraal staat is dan ook 'Hoe kan je een verhaal van een object in beeld vastleggen?' oftewel "Hoe geef ik op basis van een archeologische vondst een goed beeld?"

LES 1

Mijn beeld - Kijken naar en praten over beelden

De leerlingen bekijken een film waar een archeoloog vertelt over een opgraving in de eigen omgeving. De archeoloog vraagt hun hulp om de opgraving uit te werken - het onderzoeken van een archeologische vondst uit hun eigen omgeving.

De archeoloog legt uit wat archeologie is, hoe een onderzoek gaat en dat de archeologie de enige informatiebron

is voor de prehistorie. Tijdens het gesprek over archeologie bespreken de leerlingen wat ze weten over archeologie en prehistorie.

Beelden uit de prehistorie zijn er niet, maar toch proberen archeologen beelden te laten zien en verhalen te vertellen. De leerlingen leren dat beelden makkelijker een verhaal vertellen, een relatie is tussen beeld en maker en het beeld een boodschap heeft.

LES 2

Mijn onderzoek - Zoek, bekijk en onderzoek je vondst...

De leerlingen kruipen in de rol van de archeoloog. In groepjes onderzoeken ze een vondst. De leerlingen bekijken en onderzoeken hun vondst. Zo komen ze meer te weten over hun voorwerp. Op die manier ontdekken ze dat je niet perse teksten nodig hebt om informatie te verzamelen, maar dat voorwerpen je ook iets kunnen vertellen over het leven in een andere tijd, in dit geval de prehistorie.

LES 3

Mijn dag als archeoloog - Onderzoek naar sporen uit het verleden

De leerlingen kruipen in de rol van de archeoloog in opleiding. In groepjes onderzoeken ze als echte archeologen op een opgraving de sporen in de bodem en de vondsten eruit. De leerlingen leren door sporen en vondsten goed te onderzoeken een verhaal compleet kan worden gemaakt.

Het tekenen en beschrijven is erg belangrijk - een onderzoek kan maar 1 keer. In het museum zien ze de echte spullen uit de prehistorie. Na het onderzoek reizen de leerlingen terug naar de prehistorie en leren het verband tussen sporen en vondsten en het leven in de prehistorie. Ze leren hoe spullen zijn gemaakt, hoe ze het gebruikten en waarom het is weggegooid of verloren.

LES 4

Mijn verhaal - Van kennis naar verhaal

De leerlingen hebben geleerd over archeologie, prehistorie, sporen en vondsten. De leerlingen kunnen nu verbanden leggen tussen wat is gevonden en wat ze weten. In een film worden de leerlingen teruggebracht naar de prehistorie en zien een scene uit de prehistorie. De archeoloog geeft hen de opdracht om het verhaal af te maken.

De leerkracht gaat met de leerlingen in gesprek over wat ze hebben gezien, wat hebben ze gehoord, wat zou je ruiken, en hoe zou het eten hebben gesmaakt? Wat zou er na gebeuren?

Leerlingen kunnen via diverse verwerkingsmethoden het verhaal uitbeelden.

OVERZICHT LESSEN

LES	TIJD	LESDOELEN	LEERDOELEN	BASISTALENTEN
<p>Les 1</p> <p>Mijn vondst - Zoek, bekijk en onderzoek je vondst...</p>	1 lesuur 60 min	<p>De leerlingen kunnen in eigen woorden de volgende begrippen uitleggen: <i>prehistorie, archeoloog, opgraving, grondsporen</i> en <i>vondsten</i>.</p> <p>De leerlingen onderzoeken een beeld van de prehistorie aan de hand van vragen.</p> <p>De leerlingen kunnen uitleggen hoe je op basis van een beeld een verhaal kunt vertellen.</p>	<p>De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat een archeoloog doet en wat archeologie is.</p> <p>De leerlingen kunnen uitleggen wat de prehistorie is en waarom archeologie de informatiebron is.</p> <p>De leerlingen leren dat beelden makkelijker een verhaal vertellen, een relatie is tussen beeld en maker en het beeld een boodschap heeft.</p> <p>De leerlingen leren een verhaal te vertellen.</p>	<p>Cognitief talent</p> <p>Creatief talent</p> <p>Communicatief talent</p> <p>Sociaal talent</p>
<p>Les 2</p> <p>Mijn beeld - Schrijf je verhaal en maak je eigen beeld...</p>	1 lesuur 60 min	<p>De leerlingen kunnen in eigen woorden de volgende begrippen uitleggen: <i>prehistorie, archeoloog, opgraving, grondsporen</i> en <i>vondsten</i>.</p> <p>De leerlingen onderzoeken een vondst aan de hand van beeldaspecten.</p> <p>De leerlingen kunnen uitleggen hoe vondsten een verhaal kunnen vertellen.</p>	<p>De leerlingen leren een verhaal te schrijven op basis van informatie van vondsten.</p> <p>De leerlingen leren een verhaal te vertellen met beelden.</p>	<p>Cognitief talent</p> <p>Creatief talent</p> <p>Communicatief talent</p> <p>Sociaal talent</p>

LES	TIJD	LESDOELEN	LEERDOELEN	BASISTALENTEN
<p>Les 3</p> <p>Mijn ontdekking - Onderzoek en ervar...</p>	<p>1,5 les- uur 90 min</p>	<p>De leerlingen leren dat sporen en vondsten samen een compleet verhaal vertellen.</p> <p>De leerlingen leren diverse technieken van onderzoek.</p> <p>De leerlingen leren meer beelden van de prehistorie doordat ze terugreizen naar de prehistorie.</p> <p>De leerlingen leren dat over het object meer te vertellen is door de opgraving, het museumbezoek en de reis naar de oertijd.</p>	<p>De leerlingen leggen relatie tussen hun vondsten en het museumbezoek.</p> <p>De leerlingen leren dat onderzoeken (wetenschap) meer kennis oplevert en meer verhalen opleveren.</p> <p>De leerlingen leren dat in de prehistorie mensen veel konden en vindingrijk waren.</p>	<p>Cognitief talent Creatief talent Communicatief talent Sociaal talent</p>
<p>Les 4</p> <p>Mijn verhaal - Toon jouw beeld en vertel je verhaal...</p>	<p>1 lesuur 60 min</p>	<p>De leerlingen leren dat sporen en vondsten samen een compleet verhaal vertellen.</p> <p>De leerlingen leren een verhaal vertellen op basis van verzamelde informatie.</p> <p>De leerlingen leren een verhaal vertellen door gebruik van beelden.</p> <p>De leerlingen leren diverse verwerkingsmethoden om verhalen te vertellen.</p>	<p>De leerlingen leren hun onderzoek en kennis te bundelen tot een verhaal.</p> <p>De leerlingen leren hun verhaal vertellen met behulp van verwerkingsmethoden.</p>	<p>Cognitief talent Creatief talent Communicatief talent Sociaal talent</p>